

ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, - ਲੇਵੀਸ ਦੁਆਰਾ.ਵ. ਲੇਵੀਸ(1)] ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਜਿੱਥੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਸਟੇਅ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਕੰਮੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ (ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ) ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਹ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਟੇਅ ਲਈ ਸਿਰਫ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 27 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) 1921 ਪ. 299.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਸੁਧਾਂਸੂ ਕੁਮਾਰ ਦਾਸ, ਜੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਐਮ. ਹਿਦਾਇਤ-ਉੱਲਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਮੈਸਰਜ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ-ਆਪੀਸ਼ਵਰ ਲਾਲ,- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ,

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ

(1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 123)

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)-ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 10-ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬੈਂਕ ਦਾ ਨੌਕਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੱਤੇ-ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ।

ਐਸ.ਸੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਓਵਰਸੀਅਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸ.ਸੀ. ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਕਰਤਾ ਸੀ, ਦੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ (i) ਕੀ ਐਸ.ਸੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਨੌਕਰ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ; ਅਤੇ (ii) ਕੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਕਰਤਾ ਸੀ।

ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਭੱਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਐਸ.ਸੀ., ਨਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਕਰਤਾ ਸੀ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਰਗੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਓਵਰਸੀਅਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਪਿਛਲਾ ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂ ਖਰਚੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਦਾ ਅਸਲ ਤੱਥ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੋਸਟ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12 ਮਈ, 1955 ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਆਰਡਰ, 1953 ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 17 ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ: ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ. ਐਨ. ਐਂਡਲੇ, ਜੇ. ਬੀ. ਦਾਦਾਚਨਜੀ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਪੀ. ਐਲ. ਵੋਹਰਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਰਜਿੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ)।
ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ: ਮਿਸਟਰ ਸੀ ਕੇ ਦਫਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ, ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ (ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ. ਗਣਪੈਥੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਡੀ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ)

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੱਲੋਂ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਹੈ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ 66(1) ਅਧੀਨ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਹੈ-ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ- ਜਿਸਦਾ ਕਰਤਾ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1951-52 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਧੀਸ਼ਵਰ ਲਾਲ, 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸਨ (ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ)। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਓਵਰਸੀਅਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ 16 ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਅਤੇ 75,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਆਮਦਨ 50,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਟਾਕਾਂ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਬਤੌਰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰਾ ਨੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 23,286 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰਕਮ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਮਦਨ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਫਾ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ-ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਸਵਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ:-

(1) "ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਤਨਖਾਹ' ਜਾਂ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਫਾ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ

(2) "ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਕਰਤਾ ਹੈ।"

ਦੋਵੇਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੱਤੇ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਪਾਰ ਦਾ ਨਫਾ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਭੱਤੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ (ਏ) ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸਨ ਅਤੇ (ਬੀ) ਉਸ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ 19 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ 16 ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਲਈ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਈ। ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਪੋਤਦਾਰ, ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਚਪੜਾਸੀ, ਗੋਦਾਮ ਕੀਪਰ, ਸਹਾਇਕ ਗੋਦਾਮ ਕੀਪਰ, ਚੌਕੀਦਾਰ ਅਤੇ ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਮਕ ਅਧੀਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਕਤ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ "ਨਿਯੰਤਰਣ, ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਲਣ" ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਦਾ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ।

ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਫਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸਾਰੀਆਂ ਹੰਡੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਵਾਊਚਰ ਡੀਡਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਲਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਾਂ ਨਕਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਟਾਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਸੈਲਵੈਂਸੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ। ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਹੰਡੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ, ਬਾਰੀਕਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਲ

ਅਤੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਪੈਸਿਆਂ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟਸ, ਹੁੰਡੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਐਜਟ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸੀ।

ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਨੂੰ 1,750 ਰੁਪਏ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਗੋਦਾਮ ਕੀਪਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਜਾਂ ਆਊਟ-ਏਜੈਂਸੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫ਼ਰੀ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਲ ਰੇਲਵੇ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਕੇਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਆਮ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਸਨ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਤੇ ਨਕਦ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਮ ਬੈਂਕ ਸਕੇਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।

ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਭੁੱਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਉਸਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨਕਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਡੀਫੋਲਟ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦਾ ਏਜੰਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਚਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸਿਓਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਵੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਾਰਕ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦਾ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਨੌਕਰ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਮ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਸਧਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੰਨੇ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। *ਸਿਵਨੰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ* (1) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮਾਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਦਾ।

ਹੁਣ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ

ਲਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ, ਕੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਹ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇ। - ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਕਈਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ; ਦਾ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

(1) [1955] 1 S. C. R. 1427.

ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਾਂ ਨਕਦ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ।

ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਸਿਰਫ ਕੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਟੈਸਟ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਇੱਕ ਚਾਲਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ *ਕੈਸੀਡੀ ਬਨਾਮ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ (1)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ (ਏ) ਨੌਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; (ਬੀ) ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ; (ਸੀ) ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਸਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ (ਡੀ) ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; *ਸ਼ਾਰਟ ਬਨਾਮ ਜੇ ਅਤੇ ਹੈਂਡਰਸਨ ਲਿਮਿਟਡ (2)* ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਨੇ ਧਰਾਂਗਧਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ

(1) (1951) 2 ਕੇ.ਬੀ. 343, 352-3

(2) 62 ਟੀ.ਐਲ.ਆਰ. 427, 429

(3) (1957) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 152, 160.

ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ, ਉਸਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ। *ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਧਰੰਗਧਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ*

(1) ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਉੱਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜੋ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ, ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਕੇ.ਪੀ. ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ.* (2) ਆਗਰਾ ਵਿਖੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ 100 ਰੁਪਏ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

ਲਾਲਾ ਜੀਵਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3) ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਐਸ. 2(5) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦਾ।

(1) [1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 152, 160.

(2) 26 ਆ. ਟੀ.ਆਰ. 489.

(3) 24 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 217.

ਉੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 4 ਆਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੀ. 1 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਧੂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ

ਲਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਲੂ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਚੰਦ (1) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਤਾ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਦਫਤਰ ਖੁਦ ਹੀ ਸੰਪੰਨਯੋਗ ਸੀ। ਆਰਟੀਕਲ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ "ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ੈਲੀ ਜਾਂ ਫਰਮ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ - ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਜੀਵਨ ਭਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਫਲੋਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਜੋ ਸ਼ਿਵਨੰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ (2) ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ।

ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਵੱਖਰੀ ਆਮਦਨ। ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ

(1) 37 I. T. R. 123

(2) (1955) ਆਈ. ਐਸ. ਆਰ. 1427.

ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗਤਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਵਰਗੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਓਵਰਸੀਅਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਪਿਛਲਾ ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂ ਲਾਗਤ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ

ਕਿਉਂਕਿ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ *ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਹੁਕਮ ਚੰਦ-ਨਾਥ ਮੱਲ (1)* ਅਤੇ *ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਲੂ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਚੰਦ (2)* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਤੱਥ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ। ਪੀ. 168 'ਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਸੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ: - "ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਰਿਮੋਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਜੋਖਮ ਜਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਵਾਂ"

(1)48 ਆਈ. ਏ. 162.

(2) 37 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.123.

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ "ਵਿਗਿਆਨ" ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "

ਵਕੀਲ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਜੋਖਮ' ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 'ਜੋਖਮ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ 'ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ' ਜਾਂ 'ਨੁਕਸਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਿਛਲਾ ਕੇਸ, *ਕਾਲੂ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਚੰਦ ਦਾ ਤੱਥ ਕੇਸ (1)*, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ।

ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਸ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਦਾ ਤੱਥ ਹੀ ਭੱਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ

ਜੋਖਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੋਸਟ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਦਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) 37 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 123

(2) 48 ਆਈ. ਏ. 162

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ

ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 7 ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਫਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਭਾਵ, ਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ, ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਆਈ ਡੀ. ਦੁਆ, ਜੇ. ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਵਡੂ ਮਲ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਮਸੰਦ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।

ਬਨਾਮ

ਛਾਉਣੀ ਬੋਰਡ, ਜੁਲੰਦੂਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1958 ਦਾ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਨੰਬਰ 429

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) ਸੈਕਸ਼ਨ 9- ਕੰਟੈਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ ਛਾਉਣੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ- ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ-ਕੰਟੈਨਮੈਂਟਸ ਐਕਟ (1924 ਦਾ II)-ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਤੋਂ 88-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1877 ਦਾ I) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ- ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਅਤੇ 55-ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ-ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।